

5 km

Wandelroute in centrum
van Schaijk

Gratis
folder

Komwandeling Schaijk

Deze wandeling laat je kennismaken met het Brabantse dorp Schaijk. Je komt langs oude panden en gaat door een nieuwe wijk en een nieuw winkelcentrum. Naast gebouwen laat de wandeling ook stukjes natuur zien. En vergeet niet een van de horecagelegenheden aan te doen.

Streek om te zijn

1 Je vertrekt vanaf het **plein voor de bibliotheek/het dorpshuis De Phoenix** aan de Pastoor van Winkelstraat. ‘De Phoenix’, het dorpshuis dat uit de as van een ouder dorpshuis (‘gemeenschapshuis’) herrees. Voor de bibliotheek staat een prachtig beeld ‘Comedia de l’Arte’ van Bart van Hoek, geschonken door de gemeente bij gelegenheid van de heropening van het dorpshuis. Loop naar de Pastoor van Winkelstraat en sla rechtsaf, richting kerk.

2 **Pastoor van Winkelstraat 7 en 5 - voormalig gemeentehuis.** De eerste twee panden aan je rechterhand vormden het gemeentehuis van de voormalige gemeente ‘Schaijk’ (1811-1994). De raadszaal deed daarna nog vele jaren dienst als vergaderruimte voor de gemeente Landerd. In 1950 kreeg architect Jan de Jong (volger van de stijl Bossche School) opdracht om een oud gemeentehuis dat al op deze plek stond te verbouwen tot raadhuis. Tussen het gemeentehuis en het kantoorblok staat het beeldje ‘De blije boer’ (1981) van Niels Steenberg, een symbool van de Schaijkse carnaval. Links van het gemeentehuis is een oude dorpspomp teruggebracht (2 april 1988).

3 **Pastoor van Winkelstraat 3 en 1- kerk en** **4** **pastorie.** De oudste delen van de kerk dateren van 1894, een tweede bouwfase dateert van 1902. In 1960 heeft het interieur een modern jasje gekregen. Het kerkhof is geheel ommuurd, in 1933 ontworpen door architectenbureau Geenen uit Eindhoven. Op deze muur achter de pomp zie je een fraaie monumentale lamp, een zogenaamde ‘dodenlantaarn’. Voor de pastorie liggen gedenktegels in het trottoir van jubilerende carnavalsverenigingen.

5 **Pastoor van Winkelstraat 2 – café-zaal De Potter.** Aan de overzijde van de weg staat een café-zaal gevestigd in een oud pand uit 1826. Het was eerst een herenhuis met koetshuis, gebouwd door burgemeester Jan Domien de Groot (1811-1834). Honderd jaar later in 1926 wordt er een winkel in gevestigd. Na vele verbouwingen is het sinds 2000 een horecagelegenheid. We kijken nu de T-splitsing over en zien daar ook een prachtig historisch pand met een winkel erin gehuisvest.

6 **Runstraat 3 - 5 – winkelpanden.** Voorheen was dit pand eveneens een burgemeesterswoning met bijgebouw (links), gebouwd in 1900 door burgemeester Hoefnagel. De burgemeesterswoning heeft tot 1972 dienst gedaan als woning en daarna werd het een dependance van de gemeente. Sinds 1990 huisvest het winkels. In het linker gedeelte (Runstraat 3) zat een brouwerij (‘De Zon’) en in de jaren veertig/vijftig een ‘brandweerkazerne’ en enkele klassen van de jongensschool. Dit gedeelte is al sinds 1962 een warenwinkel. We slaan rechtsaf, de Runstraat in.

7 **Runstraat 7 - een originele Brabantse langgevel boerderij.** Eveneens aan de overzijde zie je een karakteristieke Brabantse ‘langgevelboerderij’ met een rieten dak. Zowel de voordeur als de brede staldeuren zitten in de ‘lange gevel’, vandaar de naam.

8 Aan je rechterhand, achter de pastorie vind je een **plein** en op de achtergrond weer de kerk. Dit plein behoorde vroeger tot de pastorietaan. Je vindt hier nu een **Vredesmonument**. Loop dit plein op. Links van de kerk staat een **Heilig-Hartbeeld uit 1925**.

9 Als je naar links kijkt zie je De Komme, het onderkomen van **Heemkundekring Schaijk-Reek** met een **kapschuur** ervoor achter een hek staan.

10 Links achter het kerkhof loopt een paadje naar een **hertenpark**. Loop dat paadje in, ga om het park heen, om vervolgens aan het eind van het park linksaf te slaan, met nog even het park aan je linkerzijde, richting school en Runstraat. Ter hoogte van het midden van de parkeerplaats voor de school is een oversteekplaats over de Runstraat naar de Bossestraat. Loop de Bossestraat in. Na de viersprong, bij sporthal De Eeght, rechtdoor. Hier begint een mooie straat met **zwarte berken**. Links een aantal twee onder-één-kapwoningen, gebouwd in de tijd van de wederopbouw na de Tweede wereldoorlog (1946).

11 Rechts een blok van drie woningen (huisnummers 14, 16 en 18) in **de stijl van de Bossche School**, gebouwd rond de jaren ‘50.

12 **Molenaarswoning 1**, Bossestraat 61 is gebouwd in 1888 door molenaar Jan Spanjers.

13 **Molenaarswoning 2**, Bossestraat 63, gebouwd in 1903, is eveneens een oude boerderij, maar nu met de voordeur in de korte gevel. Ook gebouwd door Jan Spanjers. Zijn zoon begon een bakkerij in nr 61. Het achterhuis is omgebouwd tot een winkel in tuin- en dierenverzorgingsmaterialen. In de voortuin staat een prachtige monumentale rode beuk, met name in de zomer, te schitteren. Na deze winkel gaan we linksaf, de Molenaarstraat in.

- 14** Kijk omhoog en je ziet een kolossale **bergkorenmolen**, '**De Onderneming**' genaamd. Deze molen is gebouwd in 1888 door wederom Jan Spanjers, molenaar tot 1921. In 1971 brandde de molen af. In 1987, was de herbouw gereed, alleen herrees er een woning in, in deze molen. De molen heeft toen geen 'binnenwerk' meer gekregen. Loop vervolgens de bocht van de Molenaarstraat door, eerste weg links, de 'Spil' in, langs een vijvertje.
- 15** Hier loopt **de Munse Wetering** doorheen. Na circa 200 m, eerste weg rechts, de Bruinsteeg in.
- 16** Neem het voetpaadje rechts van de weg, dat door een sloot van **de Bruinsteeg** wordt gescheiden. Verschillende straten in Schaijk die van het noorden naar het zuiden, richting de hoger gelegen Maashorst lopen, werden vroeger 'steeg' genoemd. Het waren geen smalle wegen, maar zanderige karrensporen: Gagelsteeg, Bruinsteeg en Waalsteeg. Houdt de sloot op, steek dan over naar het trottoir links van de weg, vervolg deze weg, Repelstraat. Net voordat deze weg naar links buigt, rechtsaf en dan direct weer linksaf, de Baansteen in.
- 17** Even verderop zie je een **prachtige vijver**. Vroeger liep hier een beekje, die het, veelal bruine water (vandaar de naam Bruinsteeg) van de hoger gelegen Maashorst met ijzerrijk kwelwater (wijstwater) afvoerde. Je komt uit op een grasveld, de Wieken, ga hier linksaf. Loop door een voetgangerspassage naar de 'Spiering' en sla de eerste weg links in, nog steeds Spiering. Aan het einde twee prachtige rode beuken. Daar weer links, 'Achter 't Ven' in.

- 18** Na 200 m rechts, bij een verhoging in het wegdek, **het Moesbos** in. In carnavalstijd heet Schaijk 'Moesland'. Het Moesbos is aangelegd in 1972. Loop om de eerste vijver, twee maal links, volg de bocht naar rechts en je komt uit op de Schutsboomstraat, tegenover
- 19** **de 'Notaris'**, een restaurant, voorheen woning van notarissen. Gebouwd in 1897 door notaris Gevers. Ook twee opvolgers, de notarissen Schellekens en Van der Putte hadden er hun kantoor. Sinds 1990 is het restaurant. **Tijd voor een pauze?**
- 20** Vervolg de wandeling, ga rechtsaf, het fietspad van de Schutsboomstraat op met links '**Atelier Anders**'. Loop daarna een flink stuk door tot aan een 'vijfsprong', loop rechtdoor, een soort parallelweg met de Schutsboomstraat in, voorlans een 'bloemrijk' huis.
- 21** Na 150 meter kom je bij een '**Schutskooi**' uit 1886. De Schutskooi diende vroeger voor opvang van loslopend vee van onbekenden. Een bord ter plaatse geeft meer uitleg. Schutskooi en Schutsboomstraat hebben overigens niets met elkaar te maken. De schutskooi bood verloren geraakt vee 'beschutting' en de schutsboom werd gebruikt door de 'schuttersgilde' om schietwedstrijden te houden. Loop terug via de parallelweg van de Schutsboomstraat tot die vijfsprong, steek de Schutsboomstraat over en loop de **22** '**Korte Louwstraat**' in. Eerste weg links, de Akkerwinde in. Je komt nu in een nieuwbouwwijk van Schaijk. **23** Ga de eerste weg, voor de groenstrook links

en meteen rechts het voetpad in langs die groenstrook ('**pluktuin**', **speeltuon** en **speelweide**). Je komt op De Mackenhof. Einde weg links af (nog steeds Mackenhof) en vervolgens einde weg rechts af (Morijnenhof). Je komt via een voetgangerspassage in de 'Bolderik'. Bocht naar rechts volgen. Na 100 m is er een voetpaadje links, naar een speelveldje. Ga dat in. Bij aankomst op het speelveldje direct paadje rechts nemen, bocht naar links volgen en volg het voetpaadje, tussen woningen door, naar de Van der Heijdenstraat. Sla die straat rechts in en vervolgens links de Akkerwinde in. Loop de Akkerwinde uit tot aan de Pastoor van Winkelstraat en sla die links in, weer terug richting het centrum.

- 24** Aan de linkerzijde van de Ankerwinde zie je een aantal **fraaie jaren-veertig-huisjes**.
- 25** **Pastoor van Winkelstraat 37 – directeurswoning 'Romfabriek'**. Dit huis is de voormalige directeurswoning van de stoomzuivelfabriek 'Alaska' uit 1912, tot voor kort een kapperszaak. In het Schaijks dialect betekent 'romme' melk.
- 26** Pastoor van Winkelstraat 27/29 is een **boerderij uit 1910** met siermetselwerk.
- 27** Pastoor van Winkelstraat 19 was de **woning van de**

voormalige gemeentesecretaris. Je komt nu aan bij een driesprong. Ga rechtdoor, richting dorps huis en kerk.

28 Pastoor van Winkelstraat 20 – **voormalige burgemeesterswoning.** Aan de overzijde van deze kruising staat de voormalige burgemeesterswoning uit 1930, gebouwd door burgemeester Van der Heijden. Ook de latere burgemeesters tot 1990 hebben er gewoond. Deze woning heeft een mooie voordeurpartij met balkon met daarboven een rond 'uilengat'. Nu een woning en winkel (in de nieuwe aanbouw).

Aan beide zijden van de Pastoor van Winkelstraat staan prachtige oude robiniabomen. Deze hebben een ruwe schors en in de bloeitijd dragen ze mooie grote bloemtrossen.

29 Bij de ingang van het **winkelcentrum** (links) steek je de Pastoor van Winkelstraat over (rechts) en ben je aan het eind van de wandeling bij het Dorps huis De Phoenix.

22

Streek om te zijn

Er is nog véél meer te beleven in Maashorst. Stel zelf je programma samen en check de agenda. Alle informatie vind je op www.exploremaashorst.nl.

Scan de QR code of ga naar de Route.nl-app en zoek op wandelroute 2068671

